

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSYSTEMEN

VÄLINEHUOLTAJAN AMMATTITUTKINTO TUTKINTOSUORITUKSEN ARVIOINTI

NÄYTTÖTUTKINNON SUORITTAJA _____ SUORITUSPÄIVÄ _____

H = Hyväksytty suoritus HYL = Hylätty suoritus

PAKOLLISET OSAT:

4 § STERILOINTI

NÄYTTÖYMPÄRISTÖ/-YMPÄRISTÖT _____

b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	H	HYL	Huomioitavaa / mainittavaa Perustelut hylätylle suoritukselle
Työturvallisuuden noudattaminen Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> noudattaa työyhteisön ohjeita ja sopimuksia sekä sterilointikoneille ja -menetelmille annettuja ohjeita tietää sterilointia ja steriloinnin valvontaa koskevat EN-suositukset tuntee paineastioiden ja kemiallisten aineiden työturvallisuusriskit.			
Aseptisesti työskenteleminen Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> noudattaa hyviä sairaalahygieniatapoja sekä aseptista työjärjestystä ehkäisee mikrobien leviämistä huolellisella ja tarkalla työskentelyllä osaa ehkäistä tutkimus- ja hoitovälineiden sekä työympäristön saastumisen välineistön sterilointiprosessissa (bioburden =mikrobien määrä tuotteissa) huolehtii työympäristön siisteydestä, puhtaudesta ja järjestyksestä sekä steriloinnissa ja steriloinnin valvonnassa käytettävien tarvikkeiden säilytyksestä.			
Henkilökohtaisesta hygieniasta huolehtiminen Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> on puhdas ja siisti ja ymmärtää hygienian merkityksen osana välineistön sterilointiprosessin vaihetta			
Käsihygieniasta huolehtiminen Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> huolehtii käsien ihon kunnosta osaa pestä ja desinfioida kätensä pitää kynnet lyhyinä ja lakattomina eikä käytä koruja työskennellessään steriilissä varastossa käsittelee steriloituja tuotteita desinfioidun ja kuivin käsin sekä välttää steriloitujen tuotteiden turhaa koskettelua			
Pukeutuminen Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> käyttää puhdasta työasua ja hiussuojusta käyttää työjalkineita työyhteisön ohjeiden mukaan			

VÄLINEHUOLTAJAN AMMATTITUTKINTO TUTKINTOSUORITUKSEN ARVIOINTI

NÄYTTÖTUTKINNON SUORITTAJA _____ SUORITUSPÄIVÄ _____
H = Hyväksytty suoritus HYL = Hylätty suoritus

b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	H	HYL	Huomioitavaa / mainittavaa Perustelut hylätylle suoritukselle
Eettisesti toimiminen Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • ottaa vastuun steriloinnissa tekemistään valinnoista ja niiden seurauksista • osaa perustella ratkaisunsa erilaisten välinehuolto-toimintaa ohjaavien arvojen ja periaatteiden näkökulmasta • noudattaa painelaitelain (869/1999) ja paineastia-asetuksen (549/1973) asettamia vaatimuksia • osallistuu yhdessä työyhteisön työntekijän kanssa välineistön sterilointiprosessiin tietäen, että steriloituja välinepakkauksia käytetään potilaan yksilöllisen hoidon toteuttamiseen, tukemiseen ja ohjaamiseen			
Sterilointimenetelmän valitseminen Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • osaa valita eri materiaaleista valmistetuille tuotteille oikean fysikaalisen tai kemiallisen sterilointimenetelmän ja -laitteen			
Sterilointilaitteiden toimintaperiaatteiden tunteminen Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • osaa kertoa höyryautoklaavin, etyleenioksidi-, kuumailma- ja plasmasterilointilaitteiden toimintaperiaatteet • tuntee formaldehydisterilointilaitteen toimintaperiaatteet • hallitsee eri sterilointimenetelmien vaikutuksen mikro-organismien tuhoutumiseen			
Sterilointilaitteiden huoltaminen Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • tietää, miten höyryautoklaavin kammio puhdistetaan ja kammion siisteys varmistetaan • osaa tarkastaa kammion pohjassa olevan sihdin kunnon • osaa kertoa matalalämpösterilointilaitteiden välinehuoltajan suorittamat puhdistus- ja huoltoperiaatteet.			
Höyryautoklaavin toiminnan ja sterilointitehon varmistaminen <ul style="list-style-type: none"> • tietää validoinnin periaatteet • osaa kertoa, miten ja milloin höyryautoklaavin vuoto-testi ja ilmanpoistokyky suoritetaan • osaa kertoa, mikä merkitys on fysikaalisilla mittareilla ja piirturipapereilla ja niiden kunnolla steriloinnin tehon varmistamisessa jne			

VÄLINEHUOLTAJAN AMMATTITUTKINTO TUTKINTOSUORITUKSEN ARVIOINTI

NÄYTTÖTUTKINNON SUORITTAJA _____ SUORITUSPÄIVÄ _____
H = Hyväksytty suoritus HYL = Hylätty suoritus

b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	H	HYL	Huomioitavaa / mainittavaa Perustelut hylätylle suoritukselle
<p>Sterilointilaitteiden kuormaaminen Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • lajittelee ja asettaa steriloitavat tuotteet ja välinepakkaukset sterilointikoreihin annettujen ohjeiden ja sääntöjen sekä validoitujen mallikuormien mukaan • tietää esimerkkejä mallikuormista • kuormaa sterilointilaitteen ottaen huomioon mm. seuraavat seikat: pakataan samanaikaisesti vain samaan sterilointiohjelmaan sopivia tarvikkeita (malliajot), ilma pääsee poistumaan pakkauksista ja höyry tunkeutumaan tilalle, pakkaukset asetetaan löyhästi ja samansuuntaisesti, pakkaukset eivät kosketa kammion seinämiä, sterilointipussin laminaattipuoli toisen sterilointipussin laminaattia vasten, ja perustelee valintansa • osaa kertoa, miten höyryautoklaavi käynnistetään ja miksi näyttötilanteessa ei itse voi käyttää höyryautoklaavia 			
<p>Sterilointiprosessin valvominen ja seuraaminen Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • osaa kertoa höyrysteriloinnin jatkuvassa valvonnassa vaadittavista testeistä, indikaattoreista ja niiden toimintaperiaatteista sekä käytöstä • osaa tulkita sterilointilaitteiden näyttölaitteen osoittamia lämpötila- ja painearvoja ottaen huomioon mittausmenetelmien tarkkuuden (kalibroidut mittarit) ja mahdolliset määritellyt ja dokumentoidut raja-arvot ja vaatimukset (validointi) • osaa seurata sterilointiprosessin kulkua 			
<p>Steriloitujen tuotteiden tarkastaminen ja lajitteleminen Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • osaa tarkastaa jäähtyneet steriloidut tuotteet ja välinepakkaukset ottaen huomioon steriloidulle tuotteelle asetetut vaatimukset • osaa hylätä tuotteen, jos pakkausmateriaali on rikkoutunut, saumat auki teipit irti, kemiallinen indikaattori ei ole muuttunut ohjeen mukaan, pakkauksessa on roiskeita ja likaa, pakkaus on märkä, pakkauksen sisällä on sumua tai vesipisaroita, pakkaus tuntuu kostealta, pakkaus on pudonnut lattialle, päivämäärä puuttuu tai merkintätiedot ovat virheelliset, tuotteet pakattu väärin 			

VÄLINEHUOLTAJAN AMMATTITUTKINTO TUTKINTOSUORITUKSEN ARVIOINTI

NÄYTTÖTUTKINNON SUORITTAJA _____ SUORITUSPÄIVÄ _____
H = Hyväksytty suoritus HYL = Hylätty suoritus

b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	H	HYL	Huomioitavaa / mainittavaa Perustelut hylätylle suoritukselle
Steriloitujen ja desinfioidujen tuotteiden varastoiminen Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> osaa varastoida tai toimittaa suoraan asiakkaalle puhtaata ja desinfioidut tuotteet työyhteisössä annettujen ohjeiden mukaan osaa varastoida ja säilyttää steriloidut tuotteet ottaen huomioon säilytysolosuhteet, pakkausmenetelmän ja -materiaalin sekä steriloitujen tuotteiden varastoinnista ja säilytyksestä annetut ohjeet, kuten esim. ilmastointi on ylipaineinen, varastotilan suhteellinen kosteus on 40–60 %, lämpötila on noin 18–20 °C, varastotila on pölytön ja suojattu auringonvalolta ja muilta ultraviolettisäteiltä 			
Steriloitujen tuotteiden säilyvyysaikojen tunteminen Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> osaa säilyttää steriloidut tuotteet työyhteisössä annettujen säilyvyysaikojen mukaan ottaen huomioon sen, että säilyvyysajan pituus on riippuvainen tuotteiden säilytysolosuhteista ja säilytyspaikoista sekä pakkausmateriaalista ja ympäristön olosuhteista 			
Steriloitujen tuotteiden toimittaminen Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> toimittaa tarvittaessa steriloidut tuotteet suoraan asiakkaalle annettujen toimitusohjeiden tai leikkausohjelman mukaan 			
Ohjaaminen ja neuvominen Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> osaa ohjata ja neuvoa ymmärrettävästi ja vastuullisesti työtovereitaan ja/tai välinehuoltajaopiskelijaa välineistön sterilointiin liittyvissä asioissa (esim. erilaisille välineille soveltuvista sterilointimenetelmistä jne.) ottaen huomioon välineistön huoltoprosessin ja steriloitujen välineiden merkityksen potilaan hoidossa, esimerkiksi leikkattavan potilaan hoidossa 			
Perehdyttäminen Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> osaa perehdyttää työtovereita ja opiskelijoita työhön myönteisesti pyrkien poistamaan perehdytettäviltä epävarmuuden tunnetta osaa perehdyttää tulokasta työtappoihin ja -menetelmiin esim. antamalla yksittäisiä ohjeita höyryautoklaavin kuormauksesta, steriloitujen tuotteiden säilyvyydestä, sterilointiprosessin valvonnasta jne 			

VÄLINEHUOLTAJAN AMMATTITUTKINTO TUTKINTOSUORITUKSEN ARVIOINTI

NÄYTTÖTUTKINNON SUORITTAJA _____ SUORITUSPÄIVÄ _____
H = Hyväksytty suoritus HYL = Hylätty suoritus

b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	H	HYL	Huomioitavaa / mainittavaa Perustelut hylätylle suoritukselle
Taloudellisesti toimiminen Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> toimii niin, että oma työskentely sterilointiin liittyvissä tehtävissä on turvallista, taloudellista, suunnitelmallista, tuloksellista ja joutuisan tehokasta osaa arvioida ja kehittää omaa toimintaansa välinepakkausten sterilointiin (esimerkiksi sterilointilaitteiden kuormaus jne.) ja steriloinnin valvontaan ja seurantaan liittyvissä asioissa 			
Toiminnallinen laatu Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> osaa työskennellä niin, että ottaa huomioon seuraavan työpisteen työn ja koko välinehuoltotoiminnan (mm. saatavuus ja välineistön kokonaishuoltoon kuluva aika) 			
Tekninen laatu Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> lajittelee, asettelee ja varastoi steriloitavat tuotteet siten, että sterilointitulokset on hyväksyttävä ja se säilyy varastoinnin aikana 			
Dokumentoiminen Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> kirjaa ja dokumentoi sterilointiajot ja niiden tulokset (piirturipaperin, kemialliset ja biologiset indikaattorit, sterilointiajonumeron ja -ohjelman sekä päivämäärän esim. autoklaavin laitepäiväkirjaan tai eräajopäiväkirjaan ja muut työyhteisössä sovitut tiedot. 			
Reklamaatioiden (=tavaran virheellisuuden ilmoittaminen, valitus) ja poikkeamien kirjaaminen Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> kirjaa asiakasvalitukset, virheellisen tavaran ja mahdolliset laatu-poikkeamat (ks. steriloidun tuotteen tarkastus ja lajittelu). 			

YHTEENVETO STERILOINTI

Esitetään hyväksyttäväksi / hylättäväksi (yliviivaa tarpeeton)

Päivämäärä: _____ / _____ 20__

Allekirjoitukset

Näyttötutkinnon suorittaja _____

Näyttötutkinnon arvioinnista vastaava _____